

Lönsamhet större mjölkgårdar

D&U konferens 2011-09-06

Svensk Mjök

Karlstad

- Ekonom Agronom
- Affärsrådgivare LRF Konsult
- Arbetsområde Västra Götaland, Värmland, Örebro, Sörmland mm. Placerad i Skara.
- Strategisk företagsutveckling
- Inriktning: Gårdsråd/styrelse, Investeringsrådgivning/kalkyler. Affärsanalyser
- Alla produktionsgrenar men ca 70% mjölkföretag.

Hur skapar man lönsamhet på större mjölkgårdar?

- Maskineriet, färjan som ska styras, produktionsprocessen
- Ledarskapet
- Drivkrafter, målsättningar och visioner
- Mervärden och utveckling

Hur skapar man lönsamhet på en stor mjölkgård?

Grundläggande i mjölkföretaget

- Ordning i produktionen, hygien, rutiner mm
- Järnkoll och fokus på de viktigaste delarna, både roliga och de tråkiga.
- Rationellt, inga onödiga och arbetskrävande moment
- Motivation och engagemang för mjölken och korna, både personal och ägare/ledare

Varför har man inte lönsamhet på en stor mjölkgård

- Inte koll på alla delar, orkar inte hela vägen, för mycket i det dagliga.
- Dålig överblick.
- **Ständigt i tillväxtfas - tappar fokus på nuläget.**
- Kommer inte i kapp, Släcker bränder
- Personaler räcker inte till, brist på engagemang och motivation
- **Många delar kan göra att man inte får produktionen och lönsamheten dit man vill.**

Maskineriet på Färjan

Produktionsprocessen

- Tänk ett maskineri på en stor färja
- Maskinerna snurrar och allt är smort.
- Inget gnissel i hela processen, då kommer hela utväxlingen i systemet och ger de där extra pengarna, stordriftsdelarna
- Om det är problem någonstans i maskineriet och kunskapen och förmågan saknas att hitta felet och åtgärda det så kan inte maskineriet leverera till 100%
- Regler och Rutiner där alla i besättningen vet sitt arbetsområde och behärskar det.
- Tydliga Mål vart vi ska och uppföljning att vi gör rätt för att hålla kursen

Maskineriet på Färjan

Produktionsprocessen

- **Bemanning,, ansvarstagande och kompetens som systemet kräver**

EXEMPEL

Besättning med 400 kor, saknar 800 kg/ko = $320\ 000\ \text{kg} * 3,2\ \text{kr/kg} = + 960\ 000\ \text{kr}$

Mindre utslagning av kor, färre kviginköp = + 200 000 kr

En anställd - 360 000

Summa 800 000 kr till sista raden, förräntar investeringar på 8 miljoner

Det slår mycket i siffrorna på stora besättningar. Ställer krav på full kontroll

Stordriftsfördelar, finns dom?

- Citat: *"Nej det går ungefär 1 anställd på 70 kor oavsett hur många kor man har"*
- Citat: *"Ja det finns fördelar att kunna producera mer på färre timmar och med högre utnyttjande av resurser, men det kräver mer av ägaren"*

Fungerar dom?

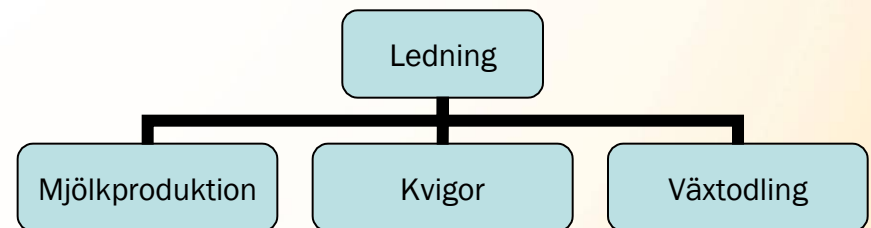
- **Varje företag är unikt med egna lösningar på produktionsprocessen**
- **Man måste hitta Instruktionsboken till hur företaget gör mjölk på lönsammaste sätt**

- Färjan skall ha en kapten som har kunskapen att styra.
- Gården har vuxit i storlek men har man vuxit som företagsledare?
- Man kan inte räkna med att styra en Silja Line är ungefär som 30-fotaren jag seglade igår.
- Likväl som personalen intar sina arbetspositioner måste kaptenen göra det. En kapten som skall ner och mecka kylpumpar när färjan lämnar skärgården funkar inte.

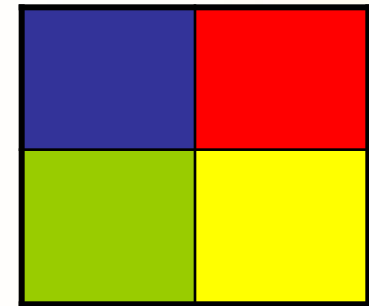

- Växa i ko-antal = växa i ledarrollen, förmedla dina ”ko-kunskaper” till medarbetare. Företaget får bara den kapacitet som ledaren besitter.
- Ett annat företag att styra, man måste vara bra på kor och fixa resultaträkningen, man måste även styra företaget och fixa balansräkningen
- Herd Management och Business Management

Vad är drivkraften?

- Mer hela tiden!
  - Bygga bygga bygga, större större större
  - Det är häftigt, det är kul att bygga!
  - Bara det blir mer blir det bättre
- Olika karaktärer av mjölkföretagare, prioriterar olika och har olika fokus.
- En del tjänar pengar och bygger aldrig
- Vad är viktigt för ledaren?
- Känner ni igen det?

**Personligheten
och Drivkraften
styr slutresultatet**

- ”De frustrerade”
  - Bygger och grejar hela tiden
  - Får aldrig tid över till finliret
  - Har några ”problem” i produktionen som aldrig blir riktigt tillrättade
  - Har inte lyckats växla ut sina senaste investeringar
- ”Den nya företagaren & Företagaren”
  - Har hittat sin produktionsprocess som fungerar
  - Maskineriet tuggar och går, hör inget gnissel allt är smort och väl underhållet. Problem upptäcks tidigt och åtgärdas.
  - Har ofta hög avkastning och lönsamhet innan bygge och även efter.

Personlighet och drivkrafter styr prioriteringar

- Citat: *”Det kan ju bara konstateras, stora gårdar är ständigt i tillväxtfas, vi är igång och investerar innan vi har uppnått effekterna med senaste investeringen”*

Olika former av mervärden och synergier kan skapa lönsamhet

- ”Flera ben”, affärsverksamheter som får en positiv effekt i företaget i synergi med mjölkproduktion, B&B, maskintjänster, ect
- Vidareförädling av egen producerade produkter, kött mjölk etc
- Samarbeten, kviguppfödning eller maskin
- Kunskap om vad som ger omsättning och lönsamhet i respektive gren är nr 1
- Ledningsfunktionen och kontroll. Kapaciteten att kunna styra fler verksamheter utan att tappa i befintligt
- Likväl som positiva effekter kan skapas, så kan negativa effekter påverka befintlig verksamhet.

Vad är det som göra att passagerare vill åka med färjan igen?

Kan vi köra i sundet i solnedgång jämt?

- **Maskineriet vad ser ni?** Koll på processen ger även klirr i kassan. Gnissel i maskineriet sätter mer stopp för kalkylen än man tror.
- **Ledarförmågan** för hela företaget för kunna överblicka situationen. Växa som ledare i takt med att företaget växer.
- **Metodik och kontroll, ta med sig marginalen**
- **Drivkraften** och prioriteringar styr slutresultatet. Hitta en balans mellan bygga, bygga, bygga och växla ut pengarna.
- Hitta den berömda statusen: **"LÖNSAM TILLVÄXT"**
- **Alternativa utvecklingsvägar, samarbeten, mervärden,** allting går det handlar bara om fokus på hela verksamheten och kunna hålla bollarna i luften.
- Det viktiga är att göra allt i rätt ordning

